

Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу аппараттарын пайдалану қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы № 706 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 5 қаңтарда № 22031 болып тіркелді

"Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиациялық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі Заңының 14-бабы 1-тармағының 41-72) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу аппараттарын пайдалану қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Азаматтық авиация комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Индустрия және инфрақұрылымдық даму вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Индустрия және инфрақұрылымдық даму Министрінің
міндетін атқарушы

А. Ержанов

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Қорғаныс министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Мемлекеттік күзет қызметі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық қауіпсіздік комитеті

Қазақстан Республикасы
Индустрия және
инфрақұрылымдық даму
Министрінің міндетін атқарушы

Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу аппараттарын пайдалану қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу аппараттарын пайдалану қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиациялық қызмет туралы" 2010 жылғы 15 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабы 1-тармағының 41-72) тармақшасына сәйкес әзірленген (бұдан әрі - Заң) және Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу аппараттарын пайдалану тәртібін анықтайды.

2. Осы Қағидалар азаматтық және эксперименттік авиацияға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдаланушыларға қолданылады.

Мемлекеттік авиация саласындағы пилотсыз ұшу аппараттарын пайдалану ерекшелігі Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2017 жылғы 14 желтоқсандағы № 744 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16210 болып тіркелген) Қазақстан Республикасы мемлекеттік авиациясының ұшуды жүргізу қағидаларымен реттеледі.

3. Осы Қағидаларда қолданылатын негізгі терминдер мен анықтамалар:

- 1) пилотсыз ұшу аппараты – бортта ұшқышсыз (экипажсыз) ұшатын және ұшу кезінде автоматты түрде басқарылатын пункттен оператор немесе осы әдістердің жиынтығымен басқарылатын әуе кемесі;
- 2) пилотсыз әуе жүйелері - пилотсыз ұшу құралы және оны қашықтықтан басқаруға арналған жабдық;
- 3) сыртқы ұшқыш - пилотсыз ұшу аппаратын ұшуы үшін қажетті әрекеттерді орындайтын және ұшу кезінде тиісті ұшу бақылауын басқаратын жеке тұлға;
- 4) қос ұшу экипажы - бір уақытта тағайындалған 2 (екі) экипаждан тұратын экипаж, олар ұшу уақыты кезінде әуе кемесін кезекпен басқарады;
- 5) тыйым салынған аймақ - әуе кемелерін арнайы рұқсатсыз ұшуға тыйым салатын, Қазақстан Республикасының аумағы бойынша белгіленген өлшемдердегі әуе кеңістігі;
- 6) ұшуды шектеу аймағы - әуе кемелерінің ұшуы белгілі бір шарттармен шектелетін, Қазақстан Республикасы аумағындағы белгіленген өлшемдердің әуе кеңістігі;
- 7) басқару және бақылау сызығы (C2) - ұшуды басқаруға арналған пилотсыз әуе кемесі мен қашықтықтан басқару пункті арасындағы деректерді беру желісі;
- 8) максималды ұшу салмағы (МТОМ) - ПҰА, ол жұмыс істей алатын пайдалы жүктеме мен отынды қоса алғанда, максималды массасы;

9) ұшуға жарамдылық нормалары - ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған әуе кемелерінің және олардың компоненттерінің конструкциясына, параметрлеріне және ұшу сипаттамаларына қойылатын талаптар;

10) қауіпті аймақ - белгілі бір уақыт аралығында әуе кемелерінің ұшуына қауіп төндіретін іс-шаралар жүзеге асырылуы мүмкін белгіленген өлшемдердің әуе кеңістігі;

11) әуе қозғалысына қызмет көрсету органы – әуе қозғалысына диспетчерлік қызмет көрсету органы, ұшу ақпараты орталығы немесе аэронавигациялық ұйымның әуе қозғалысына қызмет көрсетуіне қатысты хабарламаларды жинау пункті;

12) әуе қозғалысын басқару органы - әуе қозғалысын басқаруды өз құзыреті шегінде және ол үшін белгіленген аймақтар мен аудандарда жүзеге асыратын басқару орталығы немесе мемлекеттік авиацияны басқару орталығы;

13) пилотсыз ұшу жүйесінің ұшу уақыты - пилотсыз әуе кемесі электр станциясының ұшырылуы басталғаннан бастап ұшу мақсатында және олар ұшу аяқталғанға дейін олар толық тоқтағанға дейін есептелетін уақыт кезеңі;

14) қашықтықтан ұшуды басқару пункті, сырты станциясы - пилотсыз авиациялық машинаны басқару үшін пайдаланылатын жабдықты қоса алғанда, пилотсыз авиациялық жүйенің элементі;

15) әуе жұмыстары - басқа жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мүдделері үшін азаматтық әуе кемелерін пайдаланатын оператор жүзеге асыратын мамандандырылған операциялар;

16) тікелей көрініс шегінде визуалды ұшу (VLOS) - ұшу барысында сыртқы пилот немесе пилотсыз ұшу аппаратының бақылаушысы қашықтықтан басқарылатын әуе кемесімен тікелей көзбен шолып жанасуды қамтамасыз ететін ұшу;

17) пилотсыз ұшу аппаратының бақылаушысы - қашықтықтан басқарылатын әуе кемесін визуалды бақылау арқылы қашықтағы ұшқышқа қауіпсіз ұшуға көмектесетін оператор тағайындаған білікті және білікті адам;

18) анықтау және алдын алу - жақын жерде орналасқан әуе кемелерін немесе басқа қауіп-қатерлерді көру, сезу немесе анықтау және тиісті шараларды қабылдау мүмкіндігі ;

19) ұшуды пайдалану жөніндегі нұсқаулық - пайдалану персоналы өз міндеттерін орындау кезінде пайдалану ережелері, нұсқаулары мен ұсынымдары бар нұсқаулық;

20) техникалық қызмет көрсетуді реттеу жөніндегі пайдаланушының нұсқау - осы пайдаланушының әуе кемелері техникалық қызмет көрсету жөніндегі барлық жоспарлы және жоспардан тыс жұмыстардың уақтылы әрі қанағаттандырылған түрде орындалуын басқару мүмкіндігін қамтамасыз ететін пайдаланушының рәсімдері сипаттауларын қамтитын құжат;

21) техникалық қызмет көрсету - бақылау қалпына келтіру жұмыстарын, тексеруді, алмастыруды, ақауларды жоюды қоса алғанда, әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын

сақтауды қамтамасыз ету үшін қажетті жұмыстарды жүргізу, жеке-жеке де, үйлестіріп те орындалатын, сондай-ақ түрлендіруді іс жүзінде жүзеге асыру;

22) пайдаланушы – азаматтық әуе кемелерін пайдаланумен айналысатын немесе осы салада өз қызметтерін ұсынатын жеке немесе заңды тұлға;

23) радиоқабылдағыштың (RLOS) шегінде - таратқыш (тар) мен қабылдағыш (тар) ортақ радио байланысының ауқымында болады және осылайша қашықтан таратқыш қашықтықтан басқарылатын аймақта болған жағдайда, тікелей немесе жердегі желі арқылы байланыса алады. ұшақтар мен берілістер салыстырмалы уақыт аралығында жүзеге асырылады;

24) ауқымнан тыс (BRLOS) - таратқыштар мен қабылдағыштар ауқымынан тыс кез келген конфигурация. Осылайша, радиобайланыстан тыс ұғымы барлық спутниктік жүйелерді және қашықтықтан ұшу нүктесі жердегі желі арқылы байланысатын жүйенің ұяшығымен салыстыруға болатын радио көріну шегінде уақыт аралықта жібере алмайтын бір немесе бірнеше жер станциялары арқылы байланысатын кез келген жүйені қамтиды.

2-тарау. Пилотсыз ұшу аппараттарын есепке алу

4. ПҰА-ныпайдалану мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органда есепке алынуға тиіс Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2011 жылғы 18 мамырдағы №220 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7148 болып тіркелген) Қазақстан Республикасы мемлекеттік авиациясының әуе кемелерін тіркеу қағидаларында көзделген ПҰА-нықоспағанда, азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымда (бұдан әрі – уәкілетті ұйым) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 409 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №15553 болып тіркелген) бекітілген Қазақстан Республикасының азаматтық әуе кемелерін және оларға құқықтарды мемлекеттік тіркеу қағидаларында айқындалған тәртіппен есепке қойылғаннан кейін жүзеге асырылады.

3-тарау. Пилотсыз ұшу аппараттары операцияларын санаттарға бөлу

5. ПҰА операцияларына қолданылатын қағидалар мен рәсімдер тиісті ПҰА-ның пайдалану сипаттамаларын ескере отырып, қолдану салаларына, операциялар ауданының сипаттамаларына, ықтимал тәуекелдерге барабар.

6. Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде ПҰА операцияларының мынадай санаттары белгіленеді: "ашық" және "ерекше". Конструкцияның типі мен максималды ұшу массасы бойынша ПҰА-ны сыныптау осы Қағидаларға 7-қосымшада келтірілген.

7. "Ашық" санатындағы операцияларға ПҰА-ның мынадай талаптар сақталған кездегі операциялары жатады:

1) пилотсыз ұшу аппараттарында авиациялық жұмыстарды және жаппай көрсету ұшуларын (аэрошоу) орындауды қоспағанда, жоспарланған ұшудың нақты биіктігі (жер бетінен ПҰА-ның ұшу биіктігіне дейінгі тігінен қашықтығы) 50 метрден аспайды;

2) ұшу қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарынан тыс орындалады, олар осы Қағидалар шеңберінде көп қабатты тұрғын ғимараттар (шағын аудандар, тұрғын кешендер, тұрғын үй массивтері, қонақ үй кешендері), әкімшілік ғимараттар (мемлекеттік органдардың ғимараттары, көп қабатты бизнес-орталықтар және кеңсе үй-жайлары), мемлекеттік мекемелер, сауда объектілері (сауда-ойын-сауық орталықтары, базарлар, жәрмеңкелер), Концерт залдары, спорт құрылыстары, ойын-сауық құрылыстары, білім беру, денсаулық сақтау ұйымдары, көлік құрылыстары (вокзалдар, станциялар, порттар), оларға жапсарлас ашық аумақты қоса алғанда;

3) ұшу G класындағы әуе кеңістігінің шекарасы шегінде метеорологиялық минимумды (көлденеңінен 1500 метрден кем емес көріну және тігінен 300 метрден кем емес бұлттардың төменгі шекарасы) сақтау шартымен орындалады);

4) диспетчерлік аймақта – жер бетінен 50 метр биіктікке дейін созылатын және әуеайлақ қоршауынан 5,5 км жақын емес (қоршау болмаған жағдайда-әуеайлақ шекарасын көрсететін таңбаланған белгілерден 5,5 км жақын емес), ал ұшу маршруты (жоспарланған траектория) әуеайлақ қоршауынан 5,5 км жақын емес (қоршау болмаған жағдайда – әуеайлақ шекарасын көрсететін таңбаланған белгілерден 5,5 км жақын емес) өтеді);

5) ұшуларды орындау кезінде пилотсыз ұшу аппаратына жауапты сыртқы пилот немесе пайдаланушы басқа әуе кемелеріне, адамдарға, көлік құралдарына, кемелерге және құрылыстарға қатысты пилотсыз ұшу аппаратының траекториясы мен орналасқан жерін бақылау үшін жеткілікті, соқтығысуға жол бермеу мақсатында бөгде адамның көмегінсіз (оның ішінде оптикалық құралдарды пайдаланбай) тікелей көзбен шолып байланыста болуға тиіс;

6) ПҰА ұшу кезінде кез келген жүкті тасымалдамайды және қандай да бір материалдарды тастамайды;

7) сыртқы ұшқыш әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес ПҰА қолдану тәртібімен танысқан.

8. "Ашық" санатындағы ПҰА-ның ұшу жоспары әуе қозғалысын басқару органдарына жіберілуге жатпайды. Әуе кеңістігін пайдалануға қысқа мерзімді шектеулер белгіленбейді.

9. "Ерекше" санатындағы операцияларға келесі ПҰА операциялары жатады:

1) авиациялық жұмыстарды жер немесе су бетінің биіктігіне қарамастан орындау;

2) қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандары бойынша ұшуларды орындау;

3) Жер және су бетінен 50 метр биіктіктен және одан жоғары созылып жатқан әуе кеңістігінде ұшуды орындау;

4) әуеайлақ қоршауынан 5,5 км шегінде ұшуды орындау (қоршау болмаған жағдайда – әуеайлақ шекарасын көрсететін таңбаланған белгілерден 5,5 км шегінде).

10. "Ерекше" санатындағы ұшулар мынадай талаптар орындалған жағдайда орындалады:

1) қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындауға не ПҰА-ларын қолдана отырып авиациялық жұмыстарды орындауға уәкілетті ұйымның рұқсатының болуы;

2) пайдаланушы немесе пилотсыз ұшу аппаратының иесі әзірлеген, жауапкершілік аймағында (ауданында) ұшуды орындау жоспарланған ӘҚБ орталығымен және ӘҚҚ органымен келісілген пилотсыз ұшу аппаратының ұшуын жүргізу жөніндегі ақпараттың болуы, қажет болған жағдайда Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидаларының (бұдан әрі - ҚР ӘПК) 82-2-тармағында көрсетілген жағдайларда қысқа мерзімді шектеуді енгізу;

3) ПҰА-ның ұшуы берілген ұшу жоспарына және ӘҚБ орталықтарынан әуе кеңістігін пайдалануға алынған шартқа қатаң сәйкестікте жүзеге асырылады;

4) ұшуды орындау ауданын бағалау және қажет болған жағдайда осы Қағидаларға сәйкес құзыретті мемлекеттік органдармен келісу жүргізілді.

11. "Ерекше" санатында ПҰА-ның ұшуы басқарудың VLOS, RLOS тәсілдерімен орындалады.

4-тарау. Әуе кеңістігін пайдалану және пилотсыз ұшу аппараттары ұшуын жүргізу тәртібі

1-параграф. Жалпы ережелер

12. ПҰА елді мекендердің үстінен ұшуы осындай ұшуларды ұйымдастырушының ұшуды орындау қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, көрсетілген іс-шараларды іске асыруды қамтамасыз ететін биіктікте орындалады.

13. Ұшуларды орындауды келісуді және авиацияның барлық түрлері үшін "ерекше" операциялар санатындағы ПҰА ұшуына рұқсат беруді ӘҚБ орталықтары ұшу жоспарын ұсынған кезде ҚР ӘПК қағидаларында көзделген тәртіппен жүргізеді.

Осындай ұшуларды келісу кезіндегі ӘҚБ орталықтары:

1) мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның арнайы рұқсаты берілген ұшуларды қоспағанда, тыйым салынған аймақтарға және шектеу аймақтарына кіруді болдырмайды;

2) ҚР ӘПК қағидаларының 82-2-тармағында көзделген қажетті келісулердің болуын тексереді.

14. Күзет іс-шараларын өткізу кезеңінде ПҰА елді мекендердің үстінен ұшуы Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік органдарымен және Мемлекеттік күзет қызметімен келісіледі.

15. ПҰА күзетілетін объектілердің үстінен ұшуын пайдаланушылар Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметімен осындай ұшулар басталғанға дейін кемінде 5 жұмыс күні бұрын келіседі.

16. Барлық жағдайларда ПҰА қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуы осы Қағидалардың 5-тарауында айқындалған тәртіпке сәйкес уәкілетті ұйымнан алынған рұқсаттардың негізінде орындалады.

Шекара белдеуінің әуе кеңістігін пайдалануға байланысты іс-шаралар өндірісі Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің шекара қызметі органдарымен, әуе қорғанысы күштерімен, әуе қозғалысын басқару органдарымен қызмет басталғанға дейін кемінде 5 күн бұрын келісіледі.

17. ПҰА ұшуын орындау кезінде, ҚР ӘПК қағидаларының 82-1-тармағында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, ПҰА пайдаланушы осы Қағидаларға 1-қосымшада келтірілген нысанға сәйкес келісу үшін ұшуларды орындау жоспарланған жауапкершілік аймағындағы (ауданындағы) ӘҚҚ органына және ӘҚБ орталығына ұшқышсыз ұшу аппаратының ұшуын жүргізу жөніндегі ақпаратты ұсынады.

18. ПҰА ұшу жоспары туралы хабарлама, егер жоспарланған ұшудың нақты биіктігі жер бетінен 50 метрден аспаса, ал ұшу маршруты (жоспарланған траектория) әуеайлақ қоршауынан (ал қоршау болмаған жағдайда) 5,5 км жақын болмаса, пилотсыз ұшу аппаратының ұшу жоспары әуе қозғалысын басқару орталықтарына жіберілуге жатпайтын ҚР ӘПК қағидаларының 82-1-тармағында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, әуе кеңістігінің сыныбына қарамастан әуе кеңістігін пайдалануға рұқсат алу үшін беріледі. – әуеайлақ шекарасын көрсететін таңбаланған белгілерден 5,5 км жақын емес). ӘҚБ орталықтарымен қысқа мерзімді шектеулерді енгізу қажет болған кезде ұшу жоспарын беру мерзімдері ӘҚБ орталықтарымен келісіледі.

19. "Ерекше" операциялар санатындағы ПҰА-ның ұшу жоспарын әуе кеңістігін пайдаланушы ӘҚБ БО-ға немесе жақын жердегі әуе қозғалысын басқару органына ҚР ӘПК қағидаларының талаптарына сәйкес ұсынады. Сондай-ақ ұшу жоспарларын интернет желісі және "Қазаэронавигация" РМК телефон желісі бойынша ұшу жоспарларын ұсыну жүйесі арқылы мына сілтеме бойынша беруге болады: websppi.ans.kz.

20. ПҰА ұшу жоспары мынадай ақпаратты қамтиды:

1) әуе кемесінің тану индексі туралы (рейс нөмірі, әуе кемесінің мемлекеттік және тіркеу тану белгілері (пилотсыз ұшу аппараты үшін әуе кемесінің мемлекеттік және

тіркеу тану белгілері болмаған жағдайда ПҰА маркасы және оны пайдаланушы болып табылатын жеке немесе заңды тұлға көрсетіледі);

2) әуе кемелерінің саны мен түрі туралы, із турбуленттілігінің санаты (азаматтық әуе кемелері үшін);

3) ұшып шығу әуеайлағы (ұшып шығу пункті) және ұшып шығу уақыты туралы;

4) ұшу бағыты туралы;

5) ұшу маршрутының ерекшеліктерін, әуе кемесінің тіркеу белгілерін, пайдаланушының атауын, әуе кемесінің ұшу-техникалық деректерін, пайдаланылатын борттық жабдықты сипаттау үшін қажетті ақпаратты және егер ол үлгілік ақпараттан өзгеше болса немесе әуе қозғалысына қызмет көрсету (әуе қозғалысын басқару) органдары тарапынан ерекше қатынасты талап етсе, өзге де қажетті ақпаратты, ҚР ӘПЖ қағидаларының талаптарына сәйкес ұшу мәртебесін қамтуы тиіс;

21. ПҰА ұшу жоспары ұшудан үш сағат бұрын ұсынылады.

22. Ұшу жоспарлары ұсынылған ПҰА-ның ұшуы көрсетілген жоспарларға сәйкес жүзеге асырылады.

23. ПҰА, әуе кемелерінің ұшуы орындалады:

1) метеорологиялық минимумды сақтау шартымен G сыныбының әуе кеңістігі шекарасының шегінде (көлденеңінен 1500 метрден кем емес көріну және тігінен 300 метрден кем емес бұлттардың төменгі шекарасы);

2) бақыланатын әуе кеңістігінде (осы тармақтың 3) және 4) тармақшаларында көзделген ережелерді қоспағанда) – әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген кезде орындалады.

Жер бетінен 50 метр биіктікке дейін созылатын әуе кеңістігінде ПҰА ұшуын қамтамасыз ету үшін қысқа мерзімді шектеулер белгіленбейді;

3) диспетчерлік аймақта-жер бетінен 50 метр биіктікке дейін созылатын және әуеайлақ қоршауынан 5,5 км жақын емес әуе кеңістігі (қоршау болмаған жағдайда – авиациялық жұмыстарды және ұшқышсыз ұшу аппараттарында жаппай көрсету ұшуларын (аэрошоу) орындауды қоспағанда, барлық биіктіктерде осындай әуеайлақ орналасқан жауапкершілік аймағында әуе қозғалысына қызмет көрсету (әуе қозғалысын басқару) органымен келісілгеннен кейін және әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген жағдайда ғана жүргізіледі.);

4) бақыланбайтын әуеайлақтың әуеайлақтық ұшу аймағында орналасқан:

G класты әуе кеңістігінде – әуеайлақты пайдаланушымен келісім бойынша және әуеайлақтық ұшу-ақпараттық қызмет көрсету органымен үйлестірілгеннен кейін (бар болған кезде);

бақыланатын әуе кеңістігінде – әуеайлақты пайдаланушымен және жауапкершілік аймағында (ауданында) осындай әуеайлақ орналасқан әуе қозғалысына қызмет көрсету (әуе қозғалысын басқару) органымен келісу бойынша, әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген жағдайда жүзеге асырылады.

24. Әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулерді белгілемеген жағдайларда, ПҰА жауапты пайдаланушы соқтығысуға жол бермеу мақсатында ПҰА басқа әуе кемелеріне, адамдарға, көлік құралдарына, кемелерге және құрылыстарға қатысты траекториясы мен орналасқан жерін бақылау үшін жеткілікті, бөгде адамның көмегінсіз (оның ішінде оптикалық құралдарды пайдаланбай) тікелей көзбен шолып байланыс жасауға тиіс.

25. ПҰА пайдаланушы адамдарға немесе меншікке қауіп төндірмеу үшін пилотсыз ұшу аппаратынан кез келген жүктерді немесе жануарларды (арнайы парашютсіз) тастауға жол бермеуі тиіс.

26. ПҰА пайдаланылмауы тиіс:

1) ұшу және қону уақытында – кез келген адамнан (ПҰА басқаратын адамды қоспағанда), басқа көлік құралынан, ғимараттан немесе құрылыстан көлденеңінен 50 метр жақын жерде;

2) ұшу кезінде – кез келген адамнан (ПҰА басқаратын адамды қоспағанда), басқа көлік құралынан, ғимараттан немесе құрылыстан көлденеңінен 100 метр жақын жерде;

3) барлық жағдайларда адамдар көп жиналатын жерден және (немесе) көлік құралдарынан көлденеңінен 150 метр жақын болуы тиіс;

4) ұшуға тыйым салынған және қауіпті аймақтарда, ұшуға шектеу қойылған аймақтарда (осындай аймақтарды белгілейтін тұлғалардың мүддесіндегі ұшуларды қоспағанда) жүзеге асырылады.

5-тарау. Пилотсыз ұшу аппаратының ұшуын орындауға рұқсат беру тәртібі және қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандары бойынша ұшуларды орындау қағидалары

1-параграф. Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындауға рұқсат беру тәртібі

27. Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындауға рұқсатты ұшуды орындау биіктігі мен орнына қарамастан ПӘЖ пайдаланушы сұратады. Бұл жағдайда ұшу "ерекше" операциялар санатына жатады.

Рұқсатты азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйым ПӘЖ пайдаланушыға 5 (бес) жыл мерзімге береді.

28. Ең жоғары ұшу салмағы 250 грамнан кем "өте жеңіл" санатындағы ПҰА-ның ұшуы үшін рұқсат алу талап етілмейді.

29. Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындауға рұқсат алуға өтінім берген кезде "жеңіл" санатындағы ПҰА-ны пайдаланушы азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымға мынадай құжаттарды ұсынады:

ЖСН көрсетілген, ПҰА-ның қауіпсіз емес пайдаланылуы үшін жауапкершілікпен танысқанын растайтын еркін нысандағы өтініш.

жеке куәліктің көшірмесі;

белгіленген тәртіппен азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйыммен келісілген ПҰА-ға арналған бағдарлама негізінде сыртқы пилотты бастапқы даярлау бағдарламасы бойынша оқуды сәтті аяқтағаны туралы құжаттың көшірмесі.

30. Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындау үшін "орташа", "орташа ауыр" және "ауыр" санаттағы ПҰА-ны пайдаланушының ПӘЖ қолдана отырып, авиациялық жұмыстарды орындауға қолданыстағы рұқсаты негіз болып табылады.

31. Қажетті құжаттардың куәландырылған көшірмелері бар өтінім уәкілетті ұйымға электрондық пошта арқылы ұсынылуы мүмкін. frontoffice@saakz.com немесе уәкілетті ұйымның мекенжайына пошта жөнелтілімі арқылы жіберіледі.

32. Уәкілетті ұйымға ұсынылған құжаттарды қарау күнтізбелік 15 күн ішінде жүргізіледі.

33. Ұсынылған құжаттарды қарау және ескертулердің болмауы нәтижелері бойынша өтініш берушінің электрондық мекенжайына осы Қағидаларға 2-қосымшада көрсетілген нысанға сәйкес рұқсат жіберіледі.

Осы рұқсаттың көшірмесі оның қолданылу мерзімі өткенге дейін уәкілетті ұйымның электрондық қоймасында сақталатын болады.

34. Өтініш берушіге мынадай жағдайларда рұқсат беруден бас тартылады:

1) ұсынылған құжаттар осы Қағидалардың 30-тармағында көрсетілген тізбеге сәйкес келмесе;

2) өтініш берушінің жасы 18 жастан кіші.

2-параграф. Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандары бойынша ұшуды орындау қағидалары

35. Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандары бойынша ұшуларды орындау екі кезеңде жүзеге асырылады: ұшуды орындауға дайындық және ПҰА-ның ұшуын орындау.

36. Ұшуды орындауға дайындық кезеңінде "жеңіл" санатындағы ПҰА-ны пайдаланушы мынадай іс-шараларды жүргізеді:

1) ұшу қауіпсіздігіне әсер ететін қауіпті факторларды айқындау мақсатында ұшу ауданын зерделеу және тікелей зерттеу.

Аудандызерттеукезіндемыналарғаназараударуқажет:

тыйымсалынғанаймақтардың, ұшуғашектеуқойылғанаймақтардың, күзетілетін мемлекеттік объектілердің, әуеайлақтардың болуы тұрғысынан ұшу ауданының әуе кеңістігінің құрылымы;

адамдар көп жиналатын аудандардың болуы, ұшу ауданында жасанды және табиғи кедергілердің болуы, олардың сипаттамалары мен таңбалануы;

көрінуіне әсер етпестен және басқару және деректерді беру арналарының радио кедергілерін құраалатын объектілердің болуы (С2);

басқару арнасы жоғалған кезде (С2) бағыттың кез келген нүктесінен қону алаңы ауданына ПҰА-ны қауіпсіз автономды қайтару мүмкіндігі);

ұшуды орындау уақытына болжамда ауа райының қауіпті құбылыстарының болмауы;

2) қабылданған шешім негізінде пайдаланушы ұшқышсыз ұшу аппаратының ұшуын жүргізу бойынша ақпарат әзірлейді және ҚР ӘПК 17-2-тармағына сәйкес жауапкершілік аймағында (ауданында) ұшуларды орындау жоспарланған ӘҚБ орталығымен және ӘҚК органымен келісіледі;

3) қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындауға рұқсаттың нөмірін көрсете отырып, ұшу жоспары жасалады;

4) ұшу жоспары кейіннен телефон арқылы өтінімнің өтуін бақылай отырып, ӘҚБ орталықтарына жіберіледі;

5) берілген ұшу жоспарына сәйкес әуе кеңістігін пайдалануға рұқсат пен шарттар алынды;

6) ПҰА-ның, ПӘЖ деректерді басқару және беру арналарының ақаусыздығы тексеріледі;

37. Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындау кезінде ПӘЖ пайдаланушы:

1) осы Қағидалардың 26-тармағының талаптарын орындайды;

2) ПҰА-ның ұшуын берілген ұшу жоспарына және әуе кеңістігін пайдалануға алынған шартқа қатаң сәйкестікте жүргізеді;

3) егер бұл басқа әуе кемелеріне, адамдарға, жануарларға, қоршаған ортаға немесе мүлікке қауіп төндіруі мүмкін болса, кез келген соқтығысу тәуекелінен аулақ болады және ұшуды тоқтатады;

4) егер бұл ұшу тапсырмасында көзделмеген және ден қою қызметтері мақұлдамаған болса, төтенше жағдайларға ден қою жөніндегі іс-қимылдар жалғасатын аудандардың маңында немесе ішінде ұшпайды.

Қалалар мен кенттердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуды орындау кезінде "орташа", "орташа ауыр" және "ауыр" санаттағы ПҰА пайдаланушылар үшін осы Қағидалардың 7-тарауының талаптары қолданылады.

6-тарау. Пилотсыз ұшу аппараттарын пайдалана отырып орындалатын авиациялық жұмыстар

1-параграф. Авиациялық жұмыстардың түрлері

38. Авиациялық жұмыстарды орындауға арналған ПҰА-ның ұшуы олардың мақсатына, орындалу технологиясындағы тәртібі мен ерекшеліктеріне қарай мынадай негізгі түрлерге бөлінеді:

- 1) әуе түсірілімдері және бақылаулар;
- 2) авиациялық-химиялық жұмыстар;
- 3) орман қорын күзету және қорғау жөніндегі авиациялық жұмыстар;
- 4) теңіз кемелерінен және теңіз бұрғылау қондырғыларынан ұшу;
- 5) эксперименттік және ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге арналған ұшу сапарлары;
- 6) іздестіру және авариялық-құтқару жұмыстары;

39. ПҰА-ны пайдаланушы ұшуды жүргізу жөніндегі басшылықта авиациялық жұмыстардың нақты (айқындалған) түрлерін орындау шарттары мен тәртібін көздейді.

40. ПҰА-ның авиациялық жұмыстарға ұшуы қолданылатын ПӘЖ мүмкіндіктеріне сәйкес келетін ауа райы жағдайларында және тәулік уақытында орындалады.

41. Пайдаланушы:

1) авиациялық жұмыс түріне бейімделген рәсімдер мен шектеулерді келесілерді қоса белгілейді:

ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған пайдалану рәсімдері;

болжамды ұшу ауданына қолданылатын қауіпсіздік талаптарының сақталуын қамтамасыз ететін рәсімдер;

ПӘЖ компоненттері мен персоналына заңсыз араласудан және рұқсатсыз қол жеткізуден қорғау жөніндегі шаралар;

ПӘЖ пайдалану кезінде алынған жеке тұлғалардың дербес деректері туралы ақпаратты өңдеуден және еркін айналыстан қорғауды қамтамасыз ету;

шу мен адамдарға, жануарларға және қоршаған ортаға зиянды әсерді азайту рәсімдері;

2) әрбір ПӘЖ операциясы үшін тиісті дайындық, жаттығу және хабардарлық деңгейінің сыртқы ұшқышын тағайындайды;

3) ПӘЖ персоналын ұшу ауданына өзекті аэронавигациялық ақпаратпен қамтамасыз етеді;

4) барлық персоналдың алдағы ұшуларға алдын ала және ұшу алдындағы даярлықтан өтуін қамтамасыз етеді;

5) ұшу жоспарын ӘҚБ орталығына белгіленген мерзімде ӘПҚ қағидаларына сәйкес жіберуді ұйымдастырады;

6) операцияға тағайындалған сыртқы пилотпен бірлесіп ӘҚБ орталығынан әуе кеңістігін пайдалану тәртібі бойынша және олардың ПҰА-лары ұшып өтетін ауданда іздестіру-құтқару қызметтерінің жүргізіліп жатқан жұмыстары туралы, сондай-ақ ұшу

кезеңінде өзара іс-қимылды ұйымдастыру мәселелері бойынша рұқсат және консультация алады;

7) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 21 қаңтардағы № 34 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10730 болып тіркелген) Жиілік белдеулерін, радиожиіліктерді (радиожиілік арналарын) иелікке беру, радиоэлектрондық құралдар мен жоғары жиілікті құрылғыларды пайдалану, сондай-ақ азаматтық мақсаттағы радиоэлектрондық құралдардың электромагниттік үйлесімділігін есептеуді жүргізу қағидаларына сәйкес рұқсат етілген радиожиілік спектрін тиімді пайдалануды қамтамасыз етеді.

8) ұшулар үшін ПӘЖ дайындаудың барлық циклдерінен өткен техникалық ақаусыз ұшуды пайдалануды қамтамасыз етеді;

9) ПӘЖ сыртқы ұшқышының ұшу уақытын есепке алу, ПӘЖ сыртқы ұшқышының жұмыс уақытын, ПӘЖ техникалық жай-күйін есепке алу журналдары мен кітаптарын жүргізуді қамтамасыз етеді;

10) ПӘЖ-ны басқару жөніндегі барлық персоналды олардың өз міндеттерін орындауына байланысты және ұшып өтетін аудандарға қолданылатын заңдармен, ережелермен және рәсімдермен таныстыруды қамтамасыз етеді;

11) азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымға қауіпсіздікке байланысты кез келген оқиғалар туралы хабарлайды және ПӘЖ-ға қатысты ақпарат алмасады.

42. Сыртқы ұшқыштың алдағы операцияның санаттарына сәйкес келетін дайындық деңгейі болуы тиіс.

Сыртқы ұшқыш:

1) ұшу күні қарсаңында ПӘЖ персоналымен алдын ала дайындық жүргізеді, оның барысында:

мыналарды: алдағы операцияға ұшу тапсырмасын; тыйым салынған аймақтардың, ұшуды шектеу аймақтарының, күзетілетін мемлекеттік объектілердің, әуеайлақтардың болуы тұрғысынан әуе кеңістігінің құрылымын; ұшу ауданына жаңартылған аэронавигациялық ақпаратты; ұшу күніне арналған ауа райы болжамын зерделейді;

ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету және алдағы ұшу тапсырмасын тиімді шешу тұрғысынан есептер жүргізеді, ұшу картасын дайындайды;

пайдаланушымен бірлесіп ұшу тапсырмасына сәйкес және ауданның әуе кеңістігінің құрылымын ескере отырып, ПҰА-ның ұшу жоспарын әзірлейді;

ПӘЖ персоналына нұсқама жүргізеді және дайындығын бақылайды;

ұшу жоспарын кейіннен телефон арқылы өтінімнің өтуін бақылай отырып, ӘҚБ орталығына жібереді;

2) ұшу күні ПӘЖ персоналымен ұшу алдындағы даярлықты жүргізеді, оның барысында:

берілген ұшу жоспарына сәйкес әуе кеңістігін пайдалануға рұқсат пен шарт алады;

зерделейді: ұшу кезеңіне арналған қысқа мерзімді болжам; әуе кеңістігін пайдалану бойынша шектеулер мен шарттар және олардың ұшу тапсырмасымен үйлесімділігі; ұшудың қажетті нақтыланған есептерін орындайды; техникалық дайындығын, ПӘЖдеректерін басқару және беру арналарын тексереді, жұмыс орнын дайындауды жүргізеді; қауіпсіздік шаралары бойынша ПӘЖперсоналына нұсқама жүргізеді.

3) ұшу кезінде:

психоактивті заттардың, дәрі-дәрмектердің, алкогольдің немесе шаршау мен аурудың әсерінен міндеттерді орындамайды;

ПҰА-ның ұшуын берілген ұшу жоспарына және әуе қозғалысына қызмет көрсету және әуе қозғалысын басқару органдарынан әуе кеңістігін пайдалануға алынған шартқа қатаң сәйкестікте жүргізеді;

кез келген басқарылатын әуе кемесімен соқтығысудың кез келген тәуекелін болдырмайды және егер бұл басқа әуе кемелеріне, адамдарға, жануарларға, қоршаған ортаға немесе мүлікке қауіп төндіруі мүмкін болса, ұшуды тоқтатады;

егер бұл ұшу тапсырмасында көзделмеген және ден қою қызметтері мақұлдамаған болса, төтенше жағдайларға ден қою жөніндегі іс-қимылдар жалғасатын аудандардың маңында немесе ішінде ұшпайды;

ұшу тапсырмасы аяқталғаннан кейін есепке алу журналдары мен кітаптарын толтырады, алынған ақпаратты, ұшу деректерін және тректерді сақтау үшін шаралар қабылдайды.

2-параграф. Түнде пилотсыз әуе жүйесін қолдану ерекшеліктері

43. Түнгі ұшулар қону алаңдарынан және түнде ұшуға арналған арнайы жабдығы бар ПҰА-ға орындалады.

44. Түнде ұшулар үшін ПҰА әуеде және жерде ПҰА-ның орналасқан жері мен қозғалыс бағыты туралы ақпаратты беруді қамтамасыз ететін, оны қашықтықта оңай және қатесіз тануға мүмкіндік беретін, қалыпты көріну жағдайларында түнде ПҰА-ның соқтығысуын болдырмайтын іс-қимылдарды орындау үшін жеткілікті уақытты қамтамасыз ететін жарық техникалық жабдықпен жарақталады.

45. ПҰА-ға арналған қону алаңдары ПҰА-ның қауіпсіз ұшып көтерілуін (ұшырылуын) және қонуын қамтамасыз етуі, ұшып көтерілу және қону аймағында адамдардың, жануарлардың және басқа да кедергілердің болуын болдырмауы тиіс. Сондай-ақ, қону алаңдары ПҰА-ның қауіпсіз авариялық қайтарылуын қамтамасыз етуі тиіс. Негізгі және қосалқы қону алаңдары жақсы жарықтандырылуы және ұшу кезінде ПҰА бақылау құралдарының көмегімен сыртқы пилотпен оңай танылуы тиіс.

Сондай-ақ, пайдаланылатын ПҰА-ның түріне және басқару тәсіліне байланысты алаңның жарық-техникалық жабдығы сыртқы ұшқыштың алаңға кіру бағытын және жарық көкжиегінің орналасуын айқындауды қамтамасыз етуі тиіс.

46. Пайдаланушы түнгі ұшуды жоспарлау кезінде тәуліктің жарық уақытында ұшу ауданын тексеруді ұйымдастырады және ұшу қауіпсіздігіне әсер ететін қауіпті факторларды анықтайды, сондай-ақ ПӘЖ персоналына алдын ала дайындыққа қажетті уақыт береді.

7-тарау. Пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдалана отырып, авиациялық жұмыстарды орындауға рұқсат беру құжаттарын беру тәртібі

1-параграф. Пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдалана отырып авиациялық жұмыстарды орындауға арналған рұқсат

47. ПӘЖ пайдаланушы Уәкілетті ұйым берген ПӘЖ қолдана отырып, авиациялық жұмыстарды орындауға арналған қолданыстағы рұқсат негізінде орындайды.

ПӘЖ операторына авиациялық жұмыстарды орындауға рұқсат келесі жағдайларда беріледі:

1) ұшу аппараттарының берілген түріне (түрлеріне) және санатына (категорияларына) авиациялық жұмыстарды орындауға қашықтағы ұшқыштар үшін жарамды рұқсаттың болуы;

2) уәкілетті ұйым берген ПҰА-ны тіркеу туралы куәліктің болуы;

3) осы Қағидаларға 3-қосымшада көрсетілген талаптарға сәйкес уәкілетті ұйым бекіткен Ұшуды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың болуы;

4) осы Қағидаларға 4-қосымшада көрсетілген, уәкілетті ұйыммен келісілген талаптарға сәйкес техникалық қызмет көрсетуді реттеу жөніндегі оператордың нұсқаулығының болуы;

Қажетті құжаттардың куәландырылған көшірмелері бар өтінішті уәкілетті ұйымға frontoffice@saakz.com электрондық поштасы арқылы немесе уәкілетті ұйымға пошта арқылы жіберуге болады.

Уәкілетті ұйымға ұсынылған құжаттарды қарау күнтізбелік 15 күн ішінде жүзеге асырылады.

Ұсынылған құжаттарды қарау нәтижелері және ескертулердің болмауы негізінде өтініш берушінің электрондық поштасына осы Қағидаларға 5-қосымшада көрсетілген нысанға сәйкес ұшу аппараттарын пайдалану арқылы авиациялық жұмыстарды орындауға рұқсат жіберіледі.

Ұшақ ұшқышын қолданып әуе жұмыстарын орындауға рұқсат уәкілетті ұйым оны берген күннен бастап бір жылдан аспайтын мерзімге жарамды және келесі ақпаратты қамтиды:

рұқсат берудіңсериясы мен нөмірі;
оператор;
бизнес сәйкестендіру нөмірі (БСН) / жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН);
авиациялық жұмыстардың рұқсат етілген түрлері;
сертификаттың қолданылу мерзімі;
Ұшақ типтері және сериялық (сәйкестендіру) нөмірлер;
сертификаттың жарамдылық шарты.

Осы сертификаттың көшірмесі уәкілетті ұйымның электрондық қоймасында сақталады.

48. Авиациялық жұмыстарды орындайтын ПӘЖ пайдаланушыларының талаптарына сәйкестігін тексеру авиациялық инспекторлардың ПӘЖ пайдаланушыға қашықтықтан және/немесе бару арқылы жүргізілуі мүмкін.

2-параграф. Авиациялық жұмыстарды орындайтын сыртқы ұшқыштарға рұқсаттар беру тәртібі

49. ПӘЖ пайдалана отырып авиациялық жұмыстарды орындау үшін сыртқы ұшқыш азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымнан мынадай құжаттарды ұсынған кезде осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сертификат түрінде рұқсат құжатын алады:

1) ПӘЖ қауіпсіз пайдаланбағаны үшін жауапкершілікпен танысқанын растай отырып, ЖСН көрсетілген еркін нысандағы өтініш;

2) екі фотосурет (түрлі-түсті, күңгірт, көлемі 3,5 x 4,5 см, фотосуретке қарап отырған адамның оң жағындағы бұрышымен);

3) 086 нысан бойынша медициналық анықтаманың көшірмесі;

4) наркологиялық және психоневрологиялық диспансерлерден анықтамалардың көшірмелері;

5) сотталмағандығы туралы анықтаманың көшірмесі;

6) жеке куәліктің көшірмесі;

7) белгіленген тәртіппен азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйыммен келісілген ПҰА-ға арналған бағдарлама негізінде сыртқы пилотты бастапқы даярлау бағдарламасы бойынша оқудың табысты аяқталғаны туралы құжаттың көшірмесі.

50. Қажетті құжаттардың куәландырылған көшірмелері бар өтінім уәкілетті ұйымға электрондық пошта арқылы ұсынылуы мүмкін. frontoffice@caakz.com немесе уәкілетті ұйымның мекенжайына пошта жөнелтілімі арқылы жіберіледі.

Уәкілетті ұйымға ұсынылған құжаттарды қарау күнтізбелік 15 күн ішінде жүргізіледі.

Ұсынылған құжаттарды қарау және ескертулердің болмауы нәтижелері бойынша өтініш берушінің электрондық мекенжайына осы Қағидаларға 4-қосымшада көрсетілген нысанға сәйкес сертификат түріндегі рұқсат беру құжаты жіберіледі.

51. Сыртқы пилоттың сертификаты оны берген күннен бастап Уәкілетті ұйым бір жылдан аспайтын кезең ішінде жарамды болып табылады және мынадай ақпаратты қамтиды:

- сертификат иесінің суреті;
- сертификаттың сериясы мен нөмірі;
- сыртқы ұшқыштың аты-жөні;
- бизнес-сәйкестендіру нөмірі (БСН)/жеке-сәйкестендіру нөмірі (ЖСН);
- сертификаттың қолданылу мерзімі;
- ПҰА-ның типтері мен сериялық (сәйкестендіру) нөмірі;
- сертификаттың қолданылу шарты.

52. Осы сертификаттың көшірмесі уәкілетті ұйымның электрондық қоймасында сақталатын болады.

9-параграф. Авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету

53. Пайдаланушы қашықтықтан ұшу пункттерінің стационарлығы мен осалдығын ескере отырып, оларды диверсиялық актілерден және заңсыз қаскүнемдік араласу актілерінен қорғау жөнінде шаралар қабылдайды.

54. Пайдаланушы қасақана зақымданудың алдын алуға және анықтауға және оның негізгі компоненттерінің тұтастығын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін деңгейде басс мазмұны мен дайындығын қамтамасыз етеді.

55. Пайдаланушы ҰҰА-ны қашықтықтан пилоттау пункттерінен тыс (авиациялық жұмыстарды орындау, көшеде және т.б.) пилоттау жағдайларында сыртқы пилоттың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

Тарау. Хабарлама

56. Егер ПӘЖ үшін басқару жөніндегі персонал немесе ӘҚҚ және ӘҚБ жөніндегі диспетчер нәтижесінде әуе қозғалысының немесе адамдардың қауіпсіздігіне қатер туындайтын авариялық жағдай туралы бірінші болып білсе, онда осы адамның іс-қимылы қажет болған кезде жағдайдың сипаты туралы тиісті уәкілетті органдарды дереу хабардар етуді және егер ол талап етілсе, көмек көрсетуге сұрау салуды беруді көздейді.

57. Егер әуе қозғалысының немесе адамдардың қауіпсіздігіне қатер төндіретін авариялық жағдай ұшу нұсқамаларының немесе ережелерінің бұзылуына әкеп соғатын

іс-қимылдар кәсіпорнын талап етсе, сыртқы ұшқыш бұл туралы ӘҚБ-ның тиісті орталығына және әуе кеңістігін пайдалануға шарт пен рұқсат келісілген ӘҚҚ органына дереу хабарлайды.

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу
аппараттарын пайдалану
қағидаларына 1-қосымша

Пилотсыз ұшу аппараттарының ұшуларын пайдалану бойынша ақпарат

ПҰА-ның ұшуын пайдалану жөніндегі ақпаратты пайдаланушы немесе ПҰА-ның иесі ҚР әуе кеңістігінде ұшқышсыз ұшу аппараттарын пайдалану қағидаларында көрсетілген жағдайларда Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидаларының 17-2-тармағының талаптарына сәйкес әзірлейді.

Ақпаратта келесі мазмұндағы бөлімдер болуы керек:

1-тарау. Жалпы ережелер.

ПӘЖ пайдаланушы туралы мәліметтер, қалалар мен елді мекендердің халық тығыз қоныстанған аудандары бойынша ұшуға рұқсаттың көшірмесі немесе әуе жұмыстарын орындауға арналған куәлік, жоспарланған жұмыс түрінің сипаттамасы.

2-тарау. Ұшу аймағының сипаттамасы.

Авиациялық жұмыс аймағының көлденең және тік шекаралары, рельефтің қысқаша сипаттамасы, қалалар мен елді мекендердің тығыз қоныстанған аудандарының болуы, әуе кеңістігінің сыныбы, әуе кеңістігінің құрылымы (шектеулі аймақтар, ұшу шектеулері, бақылау аймақтары мен аймақтары, әуе жолдары мен ӘҚҚ бағыттары), ұшу және қону алаңының сипаттамасы.

3-тарау. Ұшу тәртібі.

Ұшу тәртібін, схемаларын, ұшу маршруттарын, карталарын, ұшу және қону орындарын егжей-тегжейлі сипаттау.

4-тарау. ӘҚБ орталықтарымен және ӘҚҚ бөлімшелерімен өзара әрекеттесу және үйлестіру тәртібі.

Қашықтағы ұшқыштың орналасқан жері, байланыс арналары (негізгі және резервтік), жауапты тұлғалар, ұшу жоспарын ұсыну тәртібі, рұқсат алу тәртібі, ПҰА ұшуы туралы хабарлама беру тәртібі.

5-тарау. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

Көрсетілген аумақта авиациялық жұмыстардың осы түрін орындау кезінде ұшу қауіпсіздігін бағалау. Тәуекелді азайту шаралары.

6-тарау. Күтпеген жағдайлар туындаған кездегі рәсім.

ПҰА-ны қайтару, апатты жағдайда қону, ұстап алу, байланыс желілерін жоғалту.

7-тарау. ПҰА/ПӘЖ сипаттамалары.

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу

Қалалар мен елді мекендердің тығыз қоныстанған аудандары бойынша ұшуларды орындауға рұқсат нысаны ҚАЛАЛАР МЕН КЕНТТЕРДІҢ ХАЛЫҚ ТЫҒЫЗ ҚОНЫСТАҒАН АУДАНДАРЫНАН ҰШУЛАРДЫ ОРЫНДАУҒА РҰҚСАТ РАЗРЕШЕНИЕ НА ВЫПОЛНЕНИЕ ПОЛЕТОВ НАД ГУСТОНАСЕЛЕННЫМИ РАЙОНАМИ ГОРОДОВ И ПОСЕЛКОВ № XXXXXXXX

1. Пилотсыз ұшу аппаратының үлгісі, моделі Тип, модель беспилотного летательного аппарата DJI Matrice 210 v2 (для образца)	2. Сериялық нөмірі, тағайындауы Серийный номер, назначение X X X X X Аэрофотосъемка	3. Пилотсыз ұшу аппаратының пайдаланушысы, а д р е с і Эксплуатант беспилотного летательного аппарата, адрес г. Алматы, ул. Абая, дом 78
4. Пилотсыз ұшу аппаратының сыртқы ұшқышы (ТАӘ, ЖСН, сыртқы пилоттың бастапқы курсы аяқтағаны туралы сертификаттың нөмірі) Внешний пилот беспилотного летательного аппарата (ФИО, ИИН, номер документа об окончании первоначального курса внешнего п и л о т а) Байжанов Серик Алтаевич, 701126301965, XXXXXXXX	5. Пилотсыз ұшу аппаратын есепке қою туралы куәліктің тіркеу нөмірі Регистрационный номер свидетельства о постановке на учет беспилотного летательного аппарата XXXXXXX	6. Пилотсыз ұшу аппаратының пайдалану орны Место эксплуатации беспилотного летательного аппарата г. Алматы и окрестности
7. Пилотсыз ұшу аппаратының қолданушысының (пайдаланушысының) немесе қатысушылардың телефоны, ұялы телефоны, факсі, e-mail Телефон, сотовый телефон, e-mail-владельца (эксплуатанта) беспилотного летательного аппарата +7 (код города) XX XX XX, , e-mail:		
8. Рұқсаттың Срок действия XX.XX.XXXX до XX.XX.XXXX г. (дд.мм.гггг.)	қолданылу мерзімі: разрешения: ж. (кк.аа.жжжж.) дейін	

9. Осы рұқсат "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңының 33-бабының талабы негізінде берілді және Қазақстан Республикасының заңнамасына және халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияға (Чикаго, 1944 ж.) сәйкес тиісті түрде ескерілді.

Настоящее разрешение выдано на основании требования статьи 33 Закона Республики Казахстан от 15 июля 2010 года № 339-IV "Об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации" и должным образом

учтено в соответствии с законодательством Республики Казахстан и Конвенцией о международной гражданской авиации (Чикаго, 1944 г.).

Мөр орны (болған жағдайда) Бірінші басшы Место печати (при наличии) Первый руководиль

Берілген күні: ХХ.ХХ.ХХХХ ж. (кк.аа.жжжж.) Дата выдачи: ХХ.ХХ.ХХХХ г. (дд.мм.гггг.)

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу
аппараттарын пайдалану
қағидаларына 3-қосымша

Ұшуларды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың құрылымы

1. Ұшуларды пайдалану жөніндегі нұсқаулық:
2. А БӨЛІМІ – Жалпы мәліметтер
 1. Мазмұны
 2. Анықтамалар мен қысқартулар
 3. Құжаттаманы бақылау
 4. Кіріспе
 5. Қауіпсіздік саясаты
 6. Ұйымдастырушылық құрылым, лауазымдық міндеттер, жауапкершілік пен басқарушы және операциялық құрамға бағынушылық.
- В БӨЛІМІ - Пайдалану талаптары және қауіпсіздік талаптары
 1. Қызмет мәні
 - 1.1 Қолдану аясы
 - 1.2 Пайдалану шектеулері
 - 1.3 Ұшу типтері
 2. ПӘЖ операциялық тобы
 - 2.1. Біліктілік талаптары
 3. Пайдалану қағидалары
 - 3.1 Ауа-райы болжамы және метеорологиялық шектеулер
 - 3.2 Жабдықты дайындау
 - 3.3 Команданың нұсқауы
 - 3.4 Байланыс
 - 3.5 Батареяларды басқару
 - 3.6 Борт жабдықтары мен өзге де жабдықтар
 4. Ұшуларды орындау тәртібі
 - 4.1 ПӘЖ техникалық жағдайының борт журналы
 - 4.2 Техникалық қызмет көрсету
 - 4.3 Техникалық қызмет көрсетуді мерзімді тексеру

4.4 ПӘЖ микробағдарламалық қамтамасыз етуді жаңарту

4.5 Түнгі рейстерге қойылатын талаптар

5. Ұшу мен жұмыс уақытындағы шектеулер

5.1 Жұмыс уақыты

5.2 Демалыс және демалыс күндері

5.3 Ұшудың максималды уақыты

6. Журналдар және бухгалтерлік кітаптар

6.1 ПӘЖ операторының ұшу уақытын есепке алу

- сыртқы ұшқыштың аты-жөні (болған жағдайда);

- күні;

- орын;

- ұшу уақыты;

- қону уақыты;

- ұшудың жалпы уақыты;

- тапсырма туралы толық ақпарат;

- басқа пайдаланылған жабдық.

6.2 ПӘЖ операторының жұмыс уақытын есепке алу

- қашықтағы ұшқыштың аты-жөні (болған жағдайда);

- күні;

- жұмыстың басталуы;

- жұмыстың аяқталуы;

- жалпы жұмыс уақыты.

6.3 ПӘЖ техникалық жағдайы журналы

- күні;

- ұшу уақыты;

- қону уақыты;

- ұшудың жалпы уақыты;

- аккумулятор батареяларының саны;

- ұшу алдындағы инспекцияға қол қою;

- ақаулар, ақаулар;

- техникалық қызмет көрсету жазбалары және қолы.

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу
аппараттарын пайдалану
қағидаларына 4-қосымша

Техникалық қызмет көрсетуді басқару жөніндегі оператордың нұсқаулығы

1. Операторға техникалық қызмет көрсетуді реттеу жөніндегі нұсқаулықта келесі ақпарат бар:

- 1) түзетулердің мәртебесі және жарамды беттер тізбесі.
- 2) жауапты менеджер қол қойған ұшуға жарамдылық жөніндегі іс-шаралардың нұсқаулықтың ережелеріне сәйкестігі туралы декларация және осы сәйкестікті әрдайым сақтауға міндеттеме.
- 3) Нұсқаулықта қамтылған ПӘЖ типтері мен модельдерінің сипаттамасы.
- 4) Ұшуға жарамдылықты сақтау үшін ұйымның құрылымы мен персоналының саны
- 5) жауапты тұлғаның аты-жөні мен лауазымы көрсетілген басқарушы персонал туралы ақпарат, ұйымның белгіленген талаптарға тұрақты сәйкестігіне жауапты персонал, сондай-ақ техникалық қызмет көрсетуді реттеуге қатысатын персонал туралы ақпарат.
- 6) Ұшу жарамдылығын сақтау бойынша персоналдың біліктілігін сақтау рәсімі.
- 7) Сыртқы персоналдың қатысуымен немесе қатысуынсыз немесе сыртқы ұйыммен келісімшарт бойынша біздің ұйымның техникалық қызмет көрсетуін қамтамасыз ету рәсімі.
- 8) техникалық қызмет көрсететін жеке немесе келісімшарт бойынша персоналдың біліктілігін бақылау рәсімі.
- 9) Техникалық қызмет көрсетуге арналған меншікті немесе келісімшарттық үй-жайларды беру рәсімі.
- 10) Техникалық қызмет көрсетуге арналған құралдар мен жабдықты өздігінен немесе келісімшарт бойынша ұсыну рәсімі.
- 11) Техникалық қызмет көрсету бағдарламасына өзгерістер мен толықтырулар әзірлеу, бекіту және енгізу рәсімі.
- 12) Техникалық қызмет көрсетуді жоспарлау рәсімі.
- 13) Ресурстық агрегаттарды есепке алу рәсімі.
- 14) Сыртқы ұйыммен келісімшарт бойынша техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асырған жағдайда, оператордың сыртқы ұйыммен өзара әрекеттесуі және үйлестіруі туралы келісім жасау рәсімі.
- 15) типтік сертификат иесінен / әзірлеушіден ұшуға жарамдылығы туралы ақпаратты алу, бағалау және тіркеу рәсімі.
- 16) Ұшу жарамдылығын сақтау бойынша құжаттаманың болуын қамтамасыз ету рәсімі (регламенттер, технологиялық нұсқаулықтар, каталогтар және т.б.).
- 17) пайдалану кезіндегі ақаулар мен ақауларды бақылау және жою рәсімі.
- 18) Әуе кемесін модификациялау рәсімі, қамтамасыз ету бекіту және іске асырылуын бақылау талаптарының орындалуы.
- 19) Ұшу жарамдылығын сақтауға арналған жазбаларды және оператордың техникалық құжаттарын жүргізу және мұрағаттау рәсімдері.
- 20) қосалқы бөлшектер мен материалдарды бақылау, оларды есепке алу және сақтау рәсімі.

21) әуе кемелерінің жарамдылығымен байланысты ақаулар, ақаулар және авариялар туралы хабарлау рәсімі.

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу
аппараттарын пайдалану
қағидаларына 5-қосымша

Пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып авиациялық жұмыстарды орындауға рұқсат беру нысаны

Permitto UAV aerial works № / Разрешение на выполнение авиационных работ №	
issued by the "Aviation administration of Kazakhstan" JSC / выдан АО "Авиационная администрация	
К а з а х с т а н а "	
О р е г а т о р	/
Э к с п л у а т а н т	
<hr/>	
I I N	/ B I N
ИИН/БИН	
Type of	a e r i a l w o r k /
Вид авиационных работ	
The validity of the permit	/
Срок действия разрешения	
Types and serial (identification) numbers of the UAVs	/
Типы и серийные (идентификационные) номера БПЛА:	
"The holder of this permit undertakes to comply with the requirements of the legislation of the Republic of Kazakhstan in the field of use of the airspace of the Republic of Kazakhstan and aviation activities"	
"Держатель этого разрешения обязуется выполнять требования законодательства Республики Казахстан в области использования воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации"	
Date of issue	/
Дата выдачи:	" ____ " _____ 20 ____ г.
Signature of an official of the authorized organization	/
Подпись должностного лица уполномоченной организации	
----- stamp / м.п.	

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу
аппараттарын пайдалану
қағидаларына 6-қосымша

Қашықтан басқарылатын авиациялық куәліктің үлгісі

**Certificate of remote pilot № / Сертификат внешнего
пилота №**

*issued by the «Aviation administration of Kazakhstan» JSC /
выдан АО «Авиационная администрация Казахстана»*

Name /

ФИО _____

INN /

ИИН _____

The validity of the certificate /

Срок действия сертификата _____

Types and serial (identification) numbers of the UAVs /

Типы и серийные (идентификационные) номера БПЛА: _____

*“The holder of this certificate undertakes to comply with the requirements of the
legislation of the Republic of Kazakhstan in the field of use of the airspace of the Republic
of Kazakhstan and aviation activities”*

*“Держатель этого сертификата обязуется выполнять требования
законодательства Республики Казахстан в области использования воздушного
пространства Республики Казахстан и деятельности авиации”*

Date of issue /

Дата выдачи: « ____ » _____ 20 ____ г.

Signature of an official of the authorized organization /

Подпись должностного лица уполномоченной организации

stamp / м.п.

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігінде пилотсыз ұшу
аппараттарын пайдалану
қағидаларына 7-қосымша

Пилотсыз ұшу аппараттарының жіктелуі

Қазақстан Республикасында пайдаланылатын пилотсыз ұшу аппараттары (бұдан әрі
- ПҰА) жіктеледі:

1) басқару тәсілі бойынша:

қашықтан басқарылатын тәсіл - бұл ретте ұшуды басқару екі режимде жүзеге асырылады: қолмен басқару (пилотсыз әуе жүйелерін (бұдан әрі - ПӘЖ) сыртқы пилоттың толық басқаруы) және автоматтандырылған басқару (сыртқы пилоттың ПӘЖ ұшу режиміне, бейініне және бағытына түзетулер енгізуді басқаруы);

автоматты басқару әдісі (басқаруды автопилот алдын-ала белгіленген траектория бойынша, белгілі бір биіктікте, белгілі бір жылдамдықпен және бағдар бұрыштарын тұрақтандырумен, кез келген уақытта араласуға және өзгертуге қабілетті бола отырып жүзеге асырады).

2) конструкция типі бойынша:

Құрылыс түрі	Жіктеуіш
ұшақ (бекітілген қанат)	A (Airplane)
Тікұшақ	H (Helicopter)
көп роторлы	M (Multirotor)

3) ең жоғары шарықтау массасы бойынша МТОМ:

Санат	Салмақ диапазоны	МТОМ жіктеуіші
Өте жеңіл	250 г дейін	0
Жеңіл	250 г-нан 1500 г дейін	1
Орташа	1500гр-ден 30кг-ға дейін	2
Орташа ауыр	30 кг-нан 300 кг-ға дейін	3
Ауыр	300 кг және одан жоғары	4